

–income of enterprises, received from their activities with the simultaneous production of electricity and heat energy with the use of biofuels and / or production of thermal energy using biofuels [2, 3].

As Lviv region has significant resources, such as free (available) land plots, local authorities with their own or foreign resources can create an investment zone to produce good logistics or to locate industrial parks. In addition, the country outlines the perspective of financing the infrastructure development in the regions. Nowadays it is planned to implement certain projects that fulfill international legal principles of the country's transition to the concept of sustainable development in Lviv region.

For example, ECO OPTIMA LLC, which is located in Lviv, develops renewable eco-friendly energy sources, creates generating capacities using wind, solar, water and biomass to provide energy independence. Also, The company «Tekhnopark», located in Lviv, provides a full range of services related to development (creation) of commercial property. By 2018, the company will have invested more than \$ 20 million in the Business city construction.

Moreover, the industrial complex «Sigma Park Yarychiv» is planned to appear in Lviv region, which will consist of several major foreign and dozens of small businesses. The development of industrial parks allows economical, environmental and aesthetic structuring the settlements, «cleansing» the city from industrial production. This will improve the investment climate, as the participation of foreign investors will create new large businesses, which in turn will create new working places for citizens.

References

1. Стратегія розвитку Львівської області на період до 2020 року. Access mode: http://dfrr.minregion.gov.ua/foto/projt_reg_info_norm/2016/05/146_dod_Strategiya_2020.pdf
2. The Tax Code of Ukraine № 2755-VI, December 02, 2010, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. (Current addition - January 01, 2017).
3. State Fiscal Service of Ukraine. Access mode: <http://sfs.gov.ua/arhiv/tijden-tematichnih-konsultatsiy/tijden-tematichnih-konsultatsiy-dlya-p/informatsiyno-rozjasnyvalni-materia/schodo-pilgovogo-opodatkovannya-virobn/?print>.
4. Source: <http://www.ecooptima.com.ua>
5. Source: <http://tpark.lviv.ua/>
6. Source: http://zaxid.net/news/showNews.do?poblizu_lvova_zbuduyut_industrialniy_park&objectId=1416449

Макаренко М. Б., к.пед.н., доцент
Кириллова Ю. Г., магістр
Східноукраїнський національний
університет імені Володимира Даля,
м. Сєверодонецьк

СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ПАРКІВ УКРАЇНИ

Актуальність проблеми. Важливою складовою сталого розвитку України та побудови її екологічної мережі є природно-заповідні території. Природоохоронне, соціальне та економічне значення заповідної справи підкреслене рішеннями конференцій ООН в Ріо-де-

Жанейро у 1992 р. [2, с. 5] та Йоханесбурзі у 2002 р. [2, с. 5], де розвиток заповідної справи визначено як один із напрямків досягнення сталого розвитку країнами світу.

Інтенсивний вплив людини на природне середовище може призвести до повного знищення унікального рослинного комплексу лісового масиву. У зв'язку з цим проблема збереження окремих рідкісних видів тварин та фіторізноманіття Кременських лісів у Луганській області в цілому набула надзвичайно особливої актуальності. Необхідність збереження будь-якої рослини, незалежно від її практичного чи наукового значення, не викликає сумніву, оскільки втрата її є невідновлювальною.

Метою статті є обґрунтування необхідності створення в Луганській області національного природного парку на базі Кременських лісів, які є найбільшим острівним лісовим масивом на степовому сході України. Розглянути перспективи розвитку національного природного парку «Кременські ліси». Створення національного природного парку дає можливість планомірно розвивати чисельні напрямки господарської діяльності у регіоні із залученням коштів Державного бюджету, фонду охорони навколишнього природного середовища, коштів міжнародних організацій, благодійних внесків тощо.

Основними напрямками розвитку національного природного парку «Кременські ліси» є: спрямування коштів Державного бюджету в регіон; додаткові надходження до місцевого бюджету; спрямування коштів фонду охорони навколишнього природного середовища в розвиток регіону; залучення коштів міжнародних організацій, іноземних грантів на розвиток і збереження національного природного парку; залучення інвесторів для розвитку рекреації в регіоні; надходження власних коштів.

Національні природні парки планомірно фінансуються із Державного бюджету за окремими визначеними бюджетними програмами із обсягом, який залежить від площі установи, чисельності штатних працівників та особливостей регіону. За попередніми розрахунками при загальній площі парку 15000 га (в т.ч. площа земель наданих у постійне користування – 3000 га) чисельність штатних працівників новоствореної установи складатиме 50 чоловік, із яких 23 людини служби державної охорони парку, 4 чоловіка займатимуться науковою діяльністю, 5 чоловік – еколого-освітньою та рекреаційною діяльністю. Разом з тим будуть залучатися працівники за трудовими угодами для здійснення природоохоронних заходів.

Відносно додаткових надходжень до місцевого бюджету. Оскільки національний природний парк буде спрямовувати кошти на оплату праці штатних та позаштатних працівників, утримання автотранспорту, збільшаться надходження до місцевого бюджету.

Разом з тим до місцевого бюджету будуть спрямовуватися кошти за торгові патенти, від лісового доходу тощо. Щорічно із фонду охорони навколишнього природного середовища фінансуються окремі природоохоронні заходи, визначені керівництвом національних природних парків і які направлені на розвиток природоохоронної, рекреаційної, еколого-освітньої діяльності в установі, створення інфраструктури парку.

Для здійснення природоохоронних заходів залучаються місцеві природоохоронні, освітньо-виховні, будівельні та інші організації, що призводить до розвитку регіону в цілому. Залучатимуться кошти міжнародних організацій, іноземних грантів на розвиток і збереження національного природного парку.

Із створенням природоохоронної установи на державному рівні розширюється інтерес та зростає економічна привабливість регіону в цілому. Оскільки у світі природоохоронна діяльність вважається одним із головних пріоритетів розвитку більшості держав, а національні природні парки є об'єктами найвищого рівня заповідності, увага до національного природного парку буде приділятися, як на державному рівні, так і зі сторони міжнародних організацій та фондів.

Рекреаційна діяльність на території парку є прямою інвестицією в економічний розвиток регіону. Вона здійснюється шляхом створення сприятливих умов для відпочинку відвідувачів на лоні природи і включає: облаштування екологічних та туристичних маршрутів та зон відпочинку; організацію екологічних таборів для школярів та молоді; залучення місцевого населення до рекреаційної діяльності (надання платних послуг відвідувачам щодо розміщення, харчування та супроводу); надання інформаційних послуг через випуск друкованої, фото- та відеопродукції, виготовлення інформаційних стендів; залучення та співпраця з рекреаційними закладами регіону щодо відвідування території парку; забезпечення додержання вимог щодо відвідування території; попередження правопорушень та засмічення і захаращення території; реалізації заходів з профілактики та захисту природних комплексів від шкідників та хвороб; запобігання виникненню пожеж та інших надзвичайних ситуацій тощо.

Створення парку дасть можливість і поштовх для розвитку малого туристичного та іншого бізнесу – стоянки, мотелі, заклади торгівлі та харчування, кінні маршрути, прокат човнів, тощо для обслуговування туристів в парку та поза межами установи.

Національний природний парк сприятиме розвитку у регіоні (навколишніх селах) зеленого (сільського) туризму, що своєю чергою сприятиме підвищенню рівня життя місцевого населення. Розвиток туристичної інфраструктури буде сприяти створенню нових робочих місць, активізує роботу закладів торгівлі, культурно-побутового та транспортного обслуговування. До обслуговування туристів і постачання продуктів харчування будуть долучені місцеві жителі, які отримають від цієї діяльності додаткові прибутки.

Створення національного парку і його функціонування передбачає проведення регулярної науково-просвітницької та культурно-виховної роботи, а також науково-дослідної роботи. Для цього у структурі парку пропонується створити спеціальні підрозділи (наукові відділи, відділ еколого-просвітницької роботи тощо), укомплектовані кваліфікованими фахівцями. Це сприятиме підвищенню загального рівня культури в регіоні.

Науковці різних спеціальностей проводитимуть екологічний моніторинг, слідкуватимуть за станом природних комплексів і популяціями рідкісних видів рослин і тварин, на підставі чого будуть розроблені спеціальні програми покращення екологічного стану території та прилеглих до парку ділянок.

Науковцями парку будуть досліджуватись можливості екологізації різних напрямків господарської діяльності, що здійснюються на його території (лісове, водне і мисливське господарство). Крім наявності штатних наукових працівників, установи природно-заповідного фонду укладають угоди із іншими науковими організаціями різних рівнів з метою залучення кваліфікованих працівників та досвіду природоохоронної діяльності регіонів України та інших держав.

Велике значення буде мати налагодження на постійній основі екологічної освіти, спрямованої на місцевих жителів, відвідувачів парку і, що особливо важливо, школярів. Еколого-освітні підрозділи установ згідно з законодавством зобов'язуються вести активну еколого-освітню діяльність на безоплатній основі, насамперед, в школах усіх населених пунктів в районі місцезнаходження природно-заповідної установи. Це включає надання інформації про парк, облаштування інформаційних стендів, проведення уроків з охорони природи, проведення екскурсій екологічними стежками та туристичними маршрутами, організація за свої кошти екологічних таборів, вікторин, круглих столів тощо.

Національний природний парк стане осередком екоосвіти, просвіти і інформування, відіграватиме важливу роль у вихованні місцевої молоді та екологічному інформуванні населення.

Створення національного природного парку впливає:

– на вирішення соціально-економічних проблем села;

- на зменшення рівня безробіття на селі та розширення кола самозайнятості сільського населення, особливо молоді;
- на розширення можливостей реалізації продукції особистого підсобного господарства, причому реалізації її на місці;
- на покращання благоустрою сільських садиб, вулиць, в цілому сіл; стимулює розвиток соціальної інфраструктури;
- на відродження, збереження і розвиток місцевих народних промислів, пам'яток історико-культурної спадщини;
- на підвищення культурно-освітнього рівня сільського населення.

Забезпечення режиму території національного природного парку, здійснення заходів по відтворенню/відновленню природних ресурсів дозволяє суттєво примножити багатство місцевої флори та фауни.

При створенні парку особливо враховуються інтереси місцевого населення, особливо щодо традиційного природокористування: сінокосіння, випас худоби, спортивне рибальство, бджільництво, збір грибів, ягід та лікарських рослин, вирішуються питання заготівлі дров тощо. Тісна співпраця з місцевим населенням, поєднання завдань збереження природного і ландшафтного різноманіття території з її соціально-економічним розвитком є запорукою успішного, безконфліктного функціонування національного природного парку. І лише за таких умов національний природний парк відповідатиме своєму призначенню.

Висновки. Національний природний парк стає каталізатором сталого розвитку регіону та базою для розвитку рекреаційної, туристичної, еколого-освітньої, природоохоронної, наукової діяльності та стимулом для розвитку супутніх видів підприємницької діяльності в районі. Діяльність на його території регламентуватиметься «Положенням про Національний природний парк» та Проектом організації території [2, с. 69]. Враховуючи місце розташування даної території пропонується присвоїти назву природно-заповідній території з урахування історичної назви навколишньої місцевості – національний природний парк «Кремінські ліси».

Список літературних джерел

1. Арапов О. А. Природно-заповідний фонд Луганської області // О. А. Арапов (заг. ред.), Т.В. Сова, О.А. Савенко, В.Б. Ференц, Н.У. Кравець, Л.Л. Зятков, Л.О. Морозова. Довідник. — 3-е вид., доп. і перероб. — Луганськ: вид-во «Луганська правда», 2013. — 224 с.
2. Гродзинський М. Д. Заповідна справа в Україні. / М. Д. Гродзинський, Стеценко М. П. - Навчальний посібник. – К.: 2003. – 306 с.
3. Загороднюк І. Рідкісні види тварин // Розбудова екомережі України / Під ред. Ю. Р. Шеляг-Сосонко. — Київ: Техпринт, 1999. — С. 71–75.
4. Загороднюк І. В. Індикатори біорізноманіття степових екосистем як критерій цінності природних ядер // Екологічні аспекти Луганщини в контексті сталого розвитку (Щорічна збірка наукових праць). — Луганськ: Вид-во ЛНАУ, 2009. — С. 120–125.
5. Наукове обґрунтування створення НПП «Кремінські ліси» у Кремінському районі Луганської області. Громадська організація «ЕКОДІМ 2011», 2012 р. – 204 с.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.00 № 1913 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися бюджетними установами природно-заповідного фонду» <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1913-2000-%D0%BF>